

REPORTRAR UTAN GRÄNSER

Effektrapport 2024

FRÅN ORDFÖRANDE

nget år är det andra likt. Världen fortsätter att förvåna. Ibland chocka, men låt oss börja med de bra sakerna.

I början av året lanserade Reportrar utan gränser projektet Svoboda – frihet på ryska – där vi med hjälp av en satellit kan sända oberoende tv och radio till ryska medborgare, vars medier annars är starkt censurerade. Under 2024 har vi fortsatt att stödja Novaya Gazeta Europe och Meduza så att de kan förmedla oberoende journalistik på ryska. I juni släpptes Wikileaks grundare, Julian Assange, fri. Situationen i Polen såg också allt ljusare ut då den nya regeringen ansträngde sig för att förbättra villkoren för medier. I Tanzania och Mauretanien stärktes pressfriheten kraftigt, till följd av bland annat politiska reformer. Men det är små ljuspunkter på en annars mörk himmel.

2024 blev året då journalister fortsatte att dödas i Gaza. När det här skrivs har det gått 15 månader sedan Hamas terrorattack och Israels svar. 180 journalister och mediearbetare har dödats i israeliska anfall i Gaza, varav 42 i tjänst. Den humanitära krisen är fruktansvärd. Under året har RSF Sverige bland annat bidragit till att bygga upp ett pressfrihetscenter i Libanon för att kunna bistå journalister i Gaza och andra länder i regionen.

Ukraina är också en mycket mörk berättelse. Där har 13 journalister dödats och 47 skadats sedan Rysslands fullskaliga attack. Under året har vi stöttat ukrainska journalister genom att bidra med batterier, säkerhetskurser och en mängd andra saker för att de ska kunna utföra sitt jobb. Vi driver även ett projekt så att de som jobbar i konfliktzoner ska få möjlighet att återhämta sig.

Ur båda dessa konflikter har det strömmat desinformation, propaganda och hat. Tonläget på sociala medieplattformar är hetsigt och uppskruvat. Världens auktoritära led-

are har insett att de med hjälp av pengar och trollfabriker kan piska upp opinioner. Donald Trump och hans partner Elon Musk använder det som ett vapen för att få igenom sin egen politik, men också stödja fascister i Europa. Vi har sett liknande tendenser i Sverige. Det visade TV4:s avslöjande om Sverigedemokraternas trollfabrik. De soci-ala medierna har oss i sitt grepp och ibland känner man sig som en scrollande surfzombie. Det är viktigt att hålla koll på det här, för plattformarna är också vapen för propagandadister. Förra året fick vi nog av Elon Musks plattform X och lämnade den. RSF pressade på för att både plattformar och nya AI-modeller ska leva upp till en viss standard. Här i Sverige försöker vi också få med oss de svenska medier-na genom en certifiering av medier. Vi kallar det Journalism Trust Initiative (JTI) och tanken är att medier som är transparenta med hur de arbetar ska rankas högre på nätet. JTI växer nu rekordsnabbt utanför våra gränser eftersom medier utomlands inser att detta kan vara ett sätt att minska spridningen av desinformation. Jag är övertygad om att du kommer att höra mer om detta i år. Till dess, trevlig läsning om vår verksamhet 2024. ■

Foto: Jonas Gratzner

Erik Larsson
ordförande, RSF Sverige

OM RSF

RSF Sverige är en ideell organisation som arbetar för att försvara journalisters rättigheter och allmänhetens rätt till oberoende information. Pressfrihet är en grundpelare för demokrati.

År 2024 firade RSF Sverige 30 år. Vi hade helst sett att vårt arbete är överflödigt, men så länge press- och yttrandefrihet inte råder över hela världen måste vi jobba hårt.

RSF Sverige är en del av en internationell organisation med sektioner och kontor i 13 länder och 150 korrespondenter. Det gör oss snabba och starka. Vår verksamhet spänner över många fält, från utbildning och säkerhet till opinionsbildning och kommunikation.

RSF har rådgivande status hos bland annat FN, UNESCO, Europarådet, African Court on Human and Peoples' Rights.

Vårt arbete tar sin utgångspunkt i artikel 19 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Där kan man läsa: "Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser."

Bilden är från RSF:s kontor i Paris. Representanter för RSF från Berlin, Brasilien, Bryssel, London, Paris, Stockholm, Taipei, Washington DC och Zurich deltog i kampanjen #justicefordaphne. Den maltesiska journalisten Daphne Caruna Galizia mördades av en bilbomb 2017.

VAD VI GÖR

RSF Sverige arbetar med press- och yttrandefrihet i Sverige och övriga världen. Vi uppmärksammar och påtalar brott mot press- och yttrandefriheten, vi bekämpar desinformation och vi bedriver aktivt informationsarbete via sociala medier, seminarier och debattartiklar.

Varje år på internationella pressfrihetsdagen 3 maj, presenterar RSF ett pressfrihetsindex där 180 länder och regioner rankas utifrån situationen för pressfrihet och frihet för journalister. I vår årliga barometer sammanställer vi statistik rörande mord, fängslanden och kidnappningar av journalister.

- Vi föreläser på gymnasieskolor, högskolor och universitet.
- Vi jobbar för att svenska politiker på alla nivåer försvarar pressfrihet och vi svarar på remisser när tillfälle ges.
- Vi för dialog kring förändringar i lagstiftning som rör media samt press- och yttrandefrihet i Sverige och Europa.
- Vi driver ett stort antal projekt. Som exempel kan nämnas stöd till ryska medier i exil, journalister i Ukraina och pressfrihetsorganisationer i Latinamerika.
- Vi kämpar för enskilda journalister, flera av dem är fängslade på oklara grunder.
- Vi bistår journalister som söker asyl i Sverige eller som behöver stöd när dom är på flykt från sina hemländer.
- Varje år delar vi ut ett pressfrihetspris till en person eller organisation som utmärkt sig genom modigt arbete som värnar pressfriheten. 2024 delades priset ut till frilansjournalisten Rasmus Canbäck. Genom sitt arbete med att belysa de före detta sovjetrepublikerna har han visat en enastående hängivenhet för pressfrihet.

FÖRTROENDEVALDA 2024

Erik Halkjaer, Saeed Alnahhal, Ami Hedenborg, Siri Hill, Karin Elfving och Erik Larsson från RSF Sveriges styrelse, deltar i den inter-nationella kampanjen #justicefordaphne. 7 år efter att Daphne Galizia mördades riktar vi ljuset på att rättsliga och politiska reformer behövs för att stärka skyddet för journalister.

FÖRTROENDEVALDA OCH KANSLIPERSONAL UNDER VERKSAMHETSÅRET 2023

ORDFÖRANDE

Erik Larsson

VICE ORDFÖRANDE

Siri Hill

KASSÖR

Ewa Rutqvist Holmstedter

ORDINARIE STYRELSELEDAMÖTER

Karin Elfving

Urban Hamid

Björn Tunbäck

Siri Hill

Clas Barkman

Ewa Hedlund

STYRELSESUPPLEANTER

Erik Halkjaer

Saeed Alnahhal

Ami Hedenborg

VERKSAMHETSLEDARE

Katarina Carlsson

PROJEKTLEDARE

Haddy Foon Wendin

Matilda Lann

Johan Schmidt

KOMMUNIKATÖR

Maria Lindén

Styrelsen har haft sex ordinarie möten samt ett extramöte under 2024. Därtill årsmötet som hölls den 15 maj. Innan årsmötet började hade medlemmar möjlighet att lyssna på en föreläsning om AI med Peter Ottsjö, journalist på Ny teknik. Vid balansdagen hade föreningen sammanlagt 556 medlemmar.

HUR VI ARBETAR

– RSF:S FÖRÄNDRINGSTEORI

RSF SVERIGE

RSF är sedan 2024 år medlemmar av Giva Sverige och anpassar organisationens verksamhetsberättelse och årsredovisning efter reglerna om effektrapportering.

Påverkansarbete som strävar mot förändring kräver tålamod, envishet och kompetens.

Viktigt är också kontinuitet. RSF Sverige styr verksamheten efter en årligt satt verksamhetsplan och budget som styrelsen godkänner och följer upp.

RSF Sverige utgår från en tydlig och enkel förändringsteori där resurser ger oss möjlighet att skapa projekt och utföra mätbara aktiviteter. Det kortsiktiga målet är att utföra verksamheten enligt plan. Vårt långsiktiga mål är att delta i en global förändring där pressfriheten är så god i Sverige och världen att vår verksamhet är överflödig.

RESURSER

RSF Sverige finansieras med statliga medel, bidrag från stiftelser och företag samt medlemsavgifter och gåvor från allmänheten. Då de statliga anslagen är starkt knutna till styrande politiker behöver vi som organisation vara beredda på förändringar. Vi har också gjort ett aktivt val att så långt det är möjligt sprida vår finansiering bland ovan nämnda finansiärer, för att på så vis minska risken när omvärldens förändras. Tack vare ökade bidrag har RSF Sveriges kansli kunnat växa under året och kan där-för utföra fler aktiviteter. Det leder på lång sikt till större möjlighet till positiv förändring.

AKTIVITETER

I början av varje verksamhetsår antar styrelsen den verksamhetsplan som verksamheten sedan arbetar efter. Planen styr fasta aktiviteter i projekt, ofta i samarbete med partnerorganisationer. Det kan också var i form av föreläsningar, som pågående skolprojekt. I verksamhetsplanen finns också spelrum för spontana aktiviteter. Då världen är

Organisationen Periodistas Sin Cadenas dokumenterar över- grepp och hot mot Ecuadors journalister. I september besökte Angela Melendez från PSC Bokmässan i Göteborg för att berätta om situationen för pressfriheten. Här i samtal med Johan Schmidt, projektledare från RSF Sverige.

föränderlig behöver också vi vara det. Ett litet kansli har kort mellan beslut och handling. Det bygger på ett flexibelt och prestigelöst arbetssätt.

Exempel på aktiviteter som lett till förändring är frigivandet av Julian Assange, där RSF jobbat aktivt med kampanjer och politisk påverkan under många år.

Ytterligare exempel på förändring är våra skolföreläsningar. De utvärderingar som elever och lärare svarar på visar att eleverna tar till sig av budskapet att pressfrihet och demokrati är nära sammanlänkade och att eleverna visar på ökat intresse för engagemang i frågan.

RESURSER

AKTIVITETER

MÄTBARA
RESULTATEFFEKT PÅ
KORT SIKTEFFEKT PÅ
LÅNG SIKT

MÄTBARA RESULTAT

Tillsammans med olika partners driver RSF Sverige projekt. Projektens karaktär varierar och våra mål är både kvantitativa och kvalitativa. Det kan vara antal deltagare på en föreläsning, men också andelen deltagare som lärt sig något eller som på något vis agerat efter vår föreläsning. Vi vill nå ut till många men också erbjuda hög kvalitet i våra aktiviteter. Resultaten är tydliga och mätbara.

De bidragsgivare som ger stöd till specifika projekt får kontinuerlig avstämning i form av rapporter. Alla projekt över 100 000 kronor, revideras av extern revisor, liksom verksamheten i övrigt.

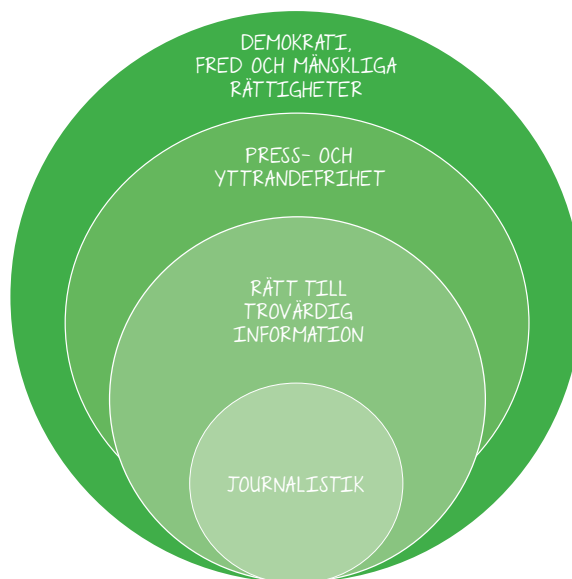
De aktiviteter vi utför utöver specifika projekt kan vara i form av manifestationer, nätverksmöten, medverkan på seminarier och mässor. Dessa informerar vi om i nyhetsbrev, på webb och i sociala medier. Våra nyhetsbrev öppnas och läses av mer än 50 procent av mottagarna och på sociala medier ökar antalet följare varje år.

MÅL PÅ KORT OCH LÅNG SIKT

De kortsiktiga målen handlar om att utföra de aktiviteter vi förutsatt oss, det långsiktiga målet är att få till en förändring med målet bättre press- och yttrandefrihet i Sverige och världen. Där ser vi tyvärr att vi som organisation inte når fram. Pressfriheten backar i hela världen. Men, utan de resurser vi lägger på att informera om och jobba för en bättre pressfrihet kunde situationen vara ännu värre.

DEL AV EN GLOBAL STRATEGI MED 360 GRADERS PERSPEKTIV

RSF Sverige är en fristående sektion i en internationell organisation. Vårt gemensamma mål är att alla människor ska ha tillgång till nyheter och information så att dom kan bilda sig egna åsikter och kunna påverka sitt liv och den värld vi lever i.

RSF främjar journalistisk frihet, pluralism och självständighet och försvarar journalister som har denna strävan.

Att vara en del av internationell organisation har många fördelar. Tillsammans har vi:

- En 360-graders holistisk strategi för global förändring.
- Ett integrerat och innovativt förhållningssätt mellan journalistik, teknik, mänskliga rättigheter och utveckling.
- Fokus på att ta reda på bakomliggande problem och föreslå lösningar.
- Expertkunskaperna som krävs för att utföra projekt på farliga platser och bistå journalister i svåra situationer.
- Förmåga att påverka beslutsfattare och mobilisera intressenter globalt.
- En inbyggd kostnadseffektivitet.

Endast en handfull journalister finns kvar att rapportera om den dödliga offensiven i norra Gaza. Dessa journalister arbetar under fruktansvärda förhållanden.

HÄNDELSE UNDER ÅRET SOM SPEGLAR RSF SVERIGES ARBETE

Som beskrivet jobbar RSF Sverige med ett 360-graders perspektiv. Här visar vi ett tvärsnitt av aktiviteter och händelser under året.

INTERNATIONELLT SEMINARIE

I januari samlades representanter från RSF:s alla kontor och sektioner runt om i världen till ett internationellt seminarie i Paris. Stort fokus var på hur RSF ska möta utmaningar med polarisering, AI och desinformation. Under seminariet planerades också för RSF:s internationella kampanjarbete. En av journalisterna som RSF kämpat för under 2024 är José Rubén Zamora från Guatemala. RSF kräver hans omedelbara frihet.

RSF:s generalsekreterare Christophe Deloire

Den 8 juni 2024 avled Christophe Deloire, RSF generalsekreterare, av cancer. Han blev var en stark kraft i reformeringen av organisationen. Christophe Deloire blev 53 år.

En av journalisterna som RSF kämpat för under 2024 är José Rubén Zamora från Guatemala. RSF kräver hans omedelbara frihet.

Rasmus Canbäck, frilansjournalist och författare mottog RSF Sveriges pressfrihetspris på Bokmässan i Göteborg.

PRESSFRIHETSPRISET

Motiveringen till priset lyder: ”RSF Sverige ger årets pressfrihetspris till Rasmus Canbäck för hans outtröttliga och modiga rapportering från regioner som få andra journalister bevakar. Genom sitt arbete med att belysa de före detta sovjetrepublikerna har han visat en enastående hängivenhet för pressfrihet. Trots trakasserier och påtryckningar från Azerbajdzjans ambasad i Sverige, har Canbäck oförtrutet fortsatt att avslöja korruption och maktmissbruk. Hans bevakning av den dramatiska utvecklingen i Georgien visar på starkt engagemang för att belysa komplexa internationella frågor. Rasmus Canbäck's arbete är ett strålande exempel på journalistiskt mod och oberoende.”

BAJ VÄDJAR – GLÖM INTE BORT BELARUS JOURNALISTER

Långa fängelsestraff, tortyr och hot mot anhöriga är sedan valet 2020 fortfarande vardag för den oberoende journalistkåren i Belarus – ett av Europas farligaste länder för journalister.

Sedan flera år tillbaka stödjer RSF Sverige den Belarusiska fackliga journalistorganisationen Belarusian Association for Journalists (BAJ). I Belarus är BAJ klassad som en extremistorganisation.

– Fler än 500 belarusiska journalister lever i exil och de journalister som är kvar i landet lever under ett ständigt hot om att gripas och visiteras, säger Andrei Bastunets, ordförande för BAJ, vid ett besök på RSF Sveriges kansli i Stockholm.

Andrei Bastunets, ordförande för BAJ på RSF Sveriges kansli.

PRESSFRIHETEN I EUROPA

Inför EU-valet i juni arrangerade RSF Sverige en debatt med samtliga riksdagspartier kring frågan ”Hur resonerar de svenska riksdagspartierna kring pressfriheten i EU.”

Politikerna fick bland annat svara på frågor kring EMFA, European Media Freedom Act, och hur pressfriheten bör skyddas i EU.

Inför EU-valet fick representanter för Sveriges riksdagspartier ta ställning till frågor om medier, public service och ny lagstiftning.

Miniseminarium på Bokmässan vid RSF:s pressfrihetskarta med Justin Yarga, journalist från Burkina Faso.

BOKMÄSSAN I GÖTEBORG

Bokmässan i Göteborg är en tummelplats, inte bara för kända författare och deras fans, utan också för viktiga samtal och möten. RSF Sverige arrangerade ett flertal seminarier på Yttrandefrihetstorget, samt miniseminarier vid vår pressfrihetskarta. I ett av dessa intervjuade RSF:s ordförande Erik Larsson Justin Yarga, journalist från Burkina Faso.

På Yttrandefrihetsscenen pratade RSF:s projektledare Johan Schmidt med Ángela Meléndez från den ecuadorianska pressfrihetsorganisationen Periodistas Sin Cadenas. Tema för seminariet var: *Journalist i Ecuador på liv och död*.

Också Dawit Isaak uppmärksammades. Varje morgon samtalade Göteborgs-Postens kulturchef Johan Hilton med en gäst. En av dessa var Björn Thunbäck från RSF Sveriges styrelse och en eldsjäl när

Göteborgs-Postens kulturchef Johan Hilton samtalar med Björn Thunbäck från RSF Sveriges styrelse.

RSF TYSKLAND 30 ÅR

När RSF Tyskland firade 30-års jubileum hälsade Maria Lindén, kommunikatör på RSF Sverige, samt Erik Larsson, ordförande för RSF Sverige, på kollegorna i Berlin. Den svenska delegationen hade sektionsmöte med RSF Tyskland, RSF USA, RSF Österrike och RSF Schweiz. Maria Lindén hade även möte med den tyska kommunikationsavdelningen.

RSF Tyskland och RSF Sverige byter tygkassar i Berlin.

I år fyllde Esayas Isaak 50 år och hans bror Dawit 60 år.

RSF SVERIGE 30 ÅR

Den svenska sektionen av Reportrar utan gränser bildades 1994, med Karin Bojs som ordförande. 2024 firade RSF Sverige 30 år.

Vi valde att lägga vårt firande på Dawit Isaaks födelsedag den 27 oktober, för att uppmärksamma Dawit Isaak och situationen för honom och andra journalister som sitter fängslade utan rättgång. Under firandet fick Dawits bror Esayas Isaak blommor, eftersom han nyss fyllt 50 år. RSF önskar och hoppas att bröderna kan fira sina kommande födelsedagar tillsammans.

Erik Larsson, ordförande RSF Sverige, skålar med Björn Tunbäck från RSF:s styrelse efter prisceremonin där Dawit Isaak tilldelades Edelstampriset. Förhoppningen är att den uppmärksamhet som priset ger sätter press på Eritreas regim.

Betlehem Isaak, Dawit Isaaks dotter, tog emot priset i sin fars ställe och höll ett starkt och känslösamt tal. Foton: Maria Lindén

EDELSTAMPRISET TILL DAWIT ISAAK

Edelstampriset 2024 tilldelades Dawit Isaak för sitt extraordinära mod i kampen för yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. Samma dag som priset delades ut kom Åklagarmyndighetens besked om att de inte inleder en förundersökning om att Eritrea gjort sig skyldig till brott mot mänskligheten.

RSF har vid fyra tillfällen krävt att Sverige ska utreda detta. Den senaste anmälan gjordes den 18 september 2024.

– Det känns som ett slag i ansiktet. Att svensk polis och åklagare inte utreder brott mot mänsklighet när en svensk medborgare sitter fängslad sedan mer än 23 år. Det är fruktansvärt, säger Erik Larsson, ordförande i RSF Sverige.

FÖRELÄSNINGAR

SÄKERHETSKURS

Hotbilden mot journalister är stor. Hösten 2024 arrangerade RSF Sverige en säkerhetskurs i Stockholm, med inriktning på digital säkerhet.

I SKOLOR

Tack vare generösa gåvor kunde RSF Sverige fortsätta att föreläsa i gymnasieskolor tillsammans med exiljournalister. Under året ansökte RSF Sverige om medel från Natur & Kultur. Ansökan beviljades och vi kommer därför kunna nå långt fler elever de kommande tre åren.

På väg mot föreläsning. Projektledare Haddy Foon Wendin med Saeed Alnahhal, journalist med rötter i Syrien.

Foto: Saeed Alnahhal

Foto: Petteri Flannagan Kartunen

En av flera manifestationer på Författarförbundet. Den här gången för att uppmärksamma Gui Minhai.

FÄNGSLADE JOURNALISTER OCH PUBLICISTER

RSF Sverige kämpar för att journalister som fängslats på oklar grund, eller utan rättegång, ska frias. Två av dessa är de svenska medborgarna Dawit Isaak och Gui Minhai.

Kampanjarbetet sker i form av seminarier, manifestationer och debattartiklar med fokus på att få Dawit Isaak och Gui Minhai fria.

Tillsammans med övriga sektioner och kontor i världen deltar vi även i kampanjer för utsatta journalister i bland annat Belarus, Myanmar, Hongkong, Vietnam och Egypten.

I juni släpptes Julian Assange ur brittiskt fängelse. Det var en seger för pressfriheten. RSF har drivit mångårigt kampanjarbete för Julian Assanges frigivning. Bara veckor innan frisläppandet publicerade RSF:s Pressfrihetspodden avsnittet *Julian Assange – spion eller pressfrihetskämpe?* som handlar om turerna kring Wikileaks och fallet Julian Assange.

KRIGET I GAZA

Palestina har blivit världens farligaste område för journalister, enligt RSF:s 2024 Round-up. 2024 präglades av Israels krig mot Gaza, det dödligaste kriget för journalister i modern historia. På ett år och tre månader (oktober 2023 till och med december 2024) dödades Israel över 150 palestinska journalister i Gaza. Minst 41 av dessa journalister dödades medan de arbetade. RSF kräver att Israel slutar döda journalister, att gränserna öppnas och ett slut på Israels straffrihet för krigsförbrytelser.

I mars 2024 invigde RSF ett pressfrihetscentrum i Beirut, Libanon för att stötta journalister i regionen. Från centret kan journalister låna skyddsutrustning som hjälmar, skyddsvästar samt första hjälpen-kit. RSF arrangerar även säkerhetsutbildning på plats och online. Från pressfrihetscentret erbjuds psykologisk hjälp i form av terapi i grupp eller enskilt. Det finns också möjlighet att få terapi online. RSF ger ekonomiskt stöd för läkarkostnader, men även för att täcka böter, stämningar och juridisk assistans.

För det fåtal journalister som lyckats lämna Gaza erbjuds hjälp med vidarebosättning.

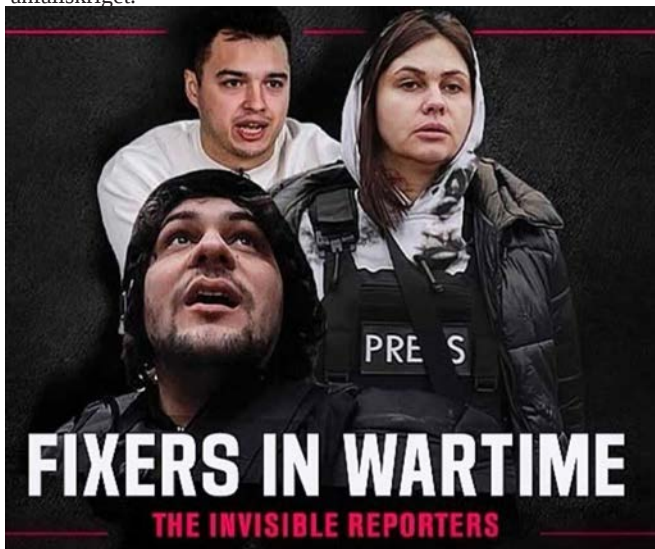
Lokala samarbetspartners i området är IDRAAC, ARIJ, Arab Reporters for Investigative Journalism som finns i Gaza, Alternative Press Syndicate och Maharat.

KRIGET I UKRAINA

Kriget i Ukraina fortsätter, så gör också RSF:s stöd till ukrainska journalister. Via Institute of Mass Information (IMI) når vi ut till lokala medier och journalister med så väl skyddsutrustning, elförsörjning som ekonomiskt och psykologiskt stöd.

Med filmen *Fixers in Wartime* satte RSF fokus på de så kallade fixarna, lokala medproducenter som ofta är förutsättningen för att internationella medier överhuvudtaget ska kunna arbeta i krigszoner. RSF Sverige ordnade filmvisning med efterföljande samtal på biograf Zita i Stockholm.

Erik Larsson, ordförande för RSF Sverige, har vid ett flertal tillfällen talat vid manifestationer mot Rysslands agerande och tagit upp alla journalister som dödas och fängslats i det Ryska anfällskriget.

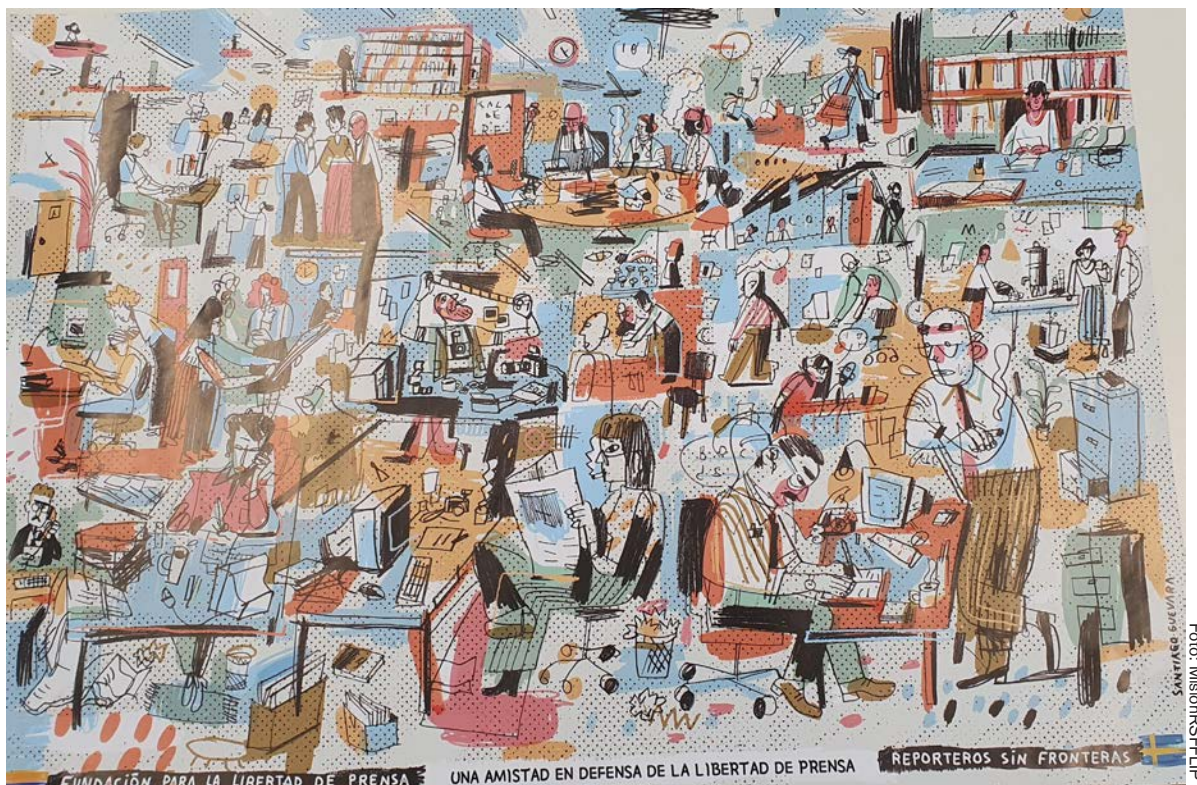

Foto: MisionRSF FLIP

En av RSF Sveriges partner i Colombia, Fundación para la libertad de prensa (FLIP), har illustrerat samarbetet.

BESÖK I COLOMBIA

RSF Sverige har arbetat med pressfrihet i Latinamerika i mer än 20 år. Mångårig samarbetspartner är FLIP, som vuxit från att vara en liten organisation till att bli ledande i regionen för pressfrihetsfrågor. Genom projektet skapas praktiska åtgärder för att minska självcensuren och på så vis öka medborgans tillgång på relevant information. Den direkta målgruppen är regionens journalister och den indirekta målgruppen landets mediekonsumenter. Att skapa

Ossian Palmgren filmar journalisten och fotografen Alex Rufino från Leticia. Alex Rufino jobbar med FLIP-projektet Consonante.

bättre förutsättningar för medier att kunna uppfylla sin granskande roll är ett sätt att stärka en demokrati.

Under besöket föreläste RSF Sveriges Haddy Foon och kollegor från FLIP på San Luis School i Bogotá om källkritik, pressfrihet och AI.

Med på resan var journaliststudenten Ossian Palmgren som gjorde en film om journalisters utsatthet i Amazonas.

JED OCH SCM, STÖD I LÄNDER SOM HAMNAT I SKYMANDAN

Tack vare stöd via ForumCiv har RSF Sverige kunnat stärka journalister i Demokratiska republiken Kongo, samt i flera närliggande länder via partnerorganisationen JED, Journaliste en Dangers. Regionen är hårt pressad av militärkupper och miliser och journalister är en särskilt utsatt grupp.

Också Syrian Center for Media (SCM), med säte i Paris, har fått medel för att sammanställa en rapport om journalisters utsatthet i Syrien.

TRUMP VALD TILL PRESIDENT

Presidentvalet i USA fick stor uppmärksamhet i Sverige och världen.

RSF dokumenterade att Trump i fyra veckor under valkampanjen hotade eller attackerade media minst 108 gånger i offentliga tal och kommentarer. Dessa siffror inkluderar inte sociala medieinlägg eller uttalanden från andra personer knutna till kampanjen.

PRESSFRIHETSINDEX 2024

Varje år sedan 2002 publicerar RSF ett pressfrihetsindex. Indexet rankar 180 länder och regioner utifrån situationen för pressfrihet och frihet för journalister. Det ger en ögonblicksbild av situationen för pressfriheten baserad på fem indikatorer: ekonomisk kontext, rättsligt ramverk, sociokulturell kontext, säkerhet och politisk indikator. Indexet är ett viktigt verktyg för påverkan.

2024 års index visar tydligt att politisk makt hotar pressfriheten globalt. Regeringar och myndigheter misslyckas med att skydda den fria pressen.

– Vi ser hur demokratin tar stryk och politiker pressar pressfriheten. Politiker undergräver journalisters möjligheter att jobba. När vi på RSF sammanställer

index har vi fem olika indikatorer. Den politiska indikatorn backar jämfört med förra året, sa Erik Larsson ordförande, RSF Sverige, när indexet presenterades.

Indexet visar hur pressfriheten utvecklats negativt över tid. För tio år sedan var RSF:s bedömning att 25 länder hade en bra pressfrihet. I dag är det endast åtta länder och dessa länder utgör mindre än 0,8% av världens befolkning. Samtidigt har länderna där läget är mycket allvarligt blivit fler. För tio år sedan var det 19 länder där pressfriheten är hotad, 2024 var det 36 länder.

Indexet presenterades på ett välbesökt event i Stockholm som arrangerades i samarbete med bland annat Medieinstitutet FOJO. ■

PRESSFRIHETSINDEX 2024

TACK ALLA SAMARBETSPARTNERS, MEDLEMMAR OCH GIVARE

2024 har vi sett en oroande utveckling för demokratin och för pressfriheten i världen. Vi lever i en tid av polarisering där desinformation har snabba vingar. De ideella krafterna är en mycket viktig motvikt till detta.

RSF Sverige är helt beroende av er medlemmar, givare och övriga finansiärer. Ofta får i frågan: Måste man vara journalist för att vara medlem? Nej, det måste man inte.

Vi välkomnar alla som anser att press- och yttrandefrihet är viktigt. Ju fler röster vi är desto starkare blir vi. Genom medlemsavgiften är du med och bidrar till vår finansiering.

Utöver våra värdefulla medlemmar klarar vi oss inte utan det stöd som företag, stiftelser och statliga institutioner bidrar med. Dessa medel finansierar verksamheten både i Sverige och utomlands.

RSF Sverige vill rikta ett stort tack till Åkestam Holst NoA och Pressbyrån som vi samarbetat med i många år. Tillsammans skapade vi ännu en viktig kampanj till 3 maj, internationella pressfrihetsdagen. Tack också till alla medier som gav kampanjen utrymme!

Foto: Kalle Jansson

Tomas Andersson Wij.

TOG ÖVER STAFETTPINNEN I ÅRETS JULKAMPANJ

För andra året i rad har RSF Sverige haft draghjälp av en artist inför julens insamlingskampanj. Med bakgrund som journalist har Tomas Andersson Wij tyngd i den omskrivna

låten "Allt kommer inte att bli bra." Filmen spelades in på Hovet i Stockholm innan Tomas Andersson Wijs konsert steg upp på scenen och höll konsert.

Tack Tomas Andersson Wij för kampanjfilmen och TV4 för att ni visade den!

” *Allt kommer inte att bli bra.
Din frihet är aldrig fri, när det fria ordet tystas.
Pressfrihet och demokrati kan inte tas för givet.”*

Foto: Tatiana Vazquez

OMSLAGSBILDEN:

Tatiana Vázquez, Sofía Luna, César Paredes, och Diana Santos från vår samarbetspartner FLIP med Haddy Foon från RSF Sverige. Uppladdning inför föreläsning om pressfrihet, yttrandefrihet, AI och källkritik på San Luis School i Bogota, Colombia. Det blev ett bra och viktigt möte med ett 30-tal 15- och 16-åringar.

Colombia är ett av de länder som RSF Sverige arbetar i för att stödja pressfriheten och allas rätt till information.

FOTO: RSF (alla övriga bilder där inget annat anges) GRAFISK FORM: Semafor Förlag

KONTAKTA OSS

POSTADRESS OCH BESÖKSADRESS

Reportrar utan gränser
(RSF Sverige)
Solidaritetshuset
Postfack 27
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm

TELEFON KANSLI

072-308 05 23

TELEFON ORDFÖRANDE

073-319 69 05

E-POST

reportrarutangranser@rsf.org

VARA KANALER

www.reportrarutangranser.se
Facebook och Insta: rsfsverige
LinkedIn: Reportrar utan gränser

Bluesky
@reportrarutangranser.se

postgiro 90 04 49-0

bankgiro 5567-3818

swish

123 900 44 90

90 KONTOKONTROLL SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL